

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale” (SI SDS) a fost elaborat de către Biroul Național de Statistică (BNS) cu suportul India-UN Development Partnership Fund, prin intermediul Oficiului Națiunilor Unite pentru Cooperare Sud-Sud, implementat de către Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), în cadrul Proiectului „Tranziția de la un sistem statistic tradițional la un sistem statistic bazat pe registre, rezilient la șocurile umanitare și de urgență” (numărul de identitate în platforma de asistență externă a Ministerului de Finanțe 87211452483).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

La nivel național, BNS are sarcina de a elabora și disemina indicatori statistici demografici și sociali de bază privind populația și migrația internațională, forța de muncă, nivelul de educație și starea sănătății, condițiile de trai etc. Aceștia sunt necesari pentru elaborarea și monitorizarea politicilor naționale și sectoriale, pentru procesul de planificare a bugetului de stat și a asistenței externe, precum și pentru evaluarea impactului acestora asupra calității vieții oamenilor și dezvoltării durabile a țării, inclusiv în situații de criză.

Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat în temeiul art.18 și art. 22 lit. d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, dar și întru executarea acțiunii 1.36 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023, precum și a pct. 5 din Hotărârea Guvernului nr.604/2022 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”.

Conform Conceptului SI SDS, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.604/2022, resursa informațională a SI SDS reprezintă un spațiu informațional unic pentru integrarea bazelor de date cu înregistrări ale observărilor statistice din domeniul social și demografic, realizate de BNS cu alte resurse informaționale de stat și private, necesare procesului de producere a statisticilor oficiale privind fenomenele demografice și caracteristicile socio-economice ale populației, în scopul satisfacerii intereselor și necesităților informaționale ale populației, ale statului și ale mediului de afaceri.

Astfel, **scopul** proiectului constă în aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a SI SDS propriu-zis.

Scopul de bază al creării SI SDS constă în realizarea unui management integrat, coordonat și eficace al producerii de statistici oficiale în domeniul demografic și social, în bază de cercetări statistice și utilizare a surselor de date administrative și private, conform principiilor fundamentale ale statisticii oficiale și aliniate la cerințele comunitare, pentru asigurarea utilizatorilor de date cu informații statistice fiabile, coerente și la timp oportun, necesare pentru elaborarea și monitorizarea politicilor, deciziilor autorităților publice și mediului de afaceri, pentru elaborarea cercetărilor științifice, pentru informarea societății și altor categorii de utilizatori, după caz.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii Guvernului nu conține prevederi care să transpună direct regulamente ale Uniunii Europene. Totodată, acesta va contribui la constituirea unui cadru normativ optim, implementarea căruia va determina alinierea statisticilor în domeniul social și demografic la standardele europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede modul de organizare și funcționare a SI SDS.

În speță, în proiectul Regulamentului de organizare și funcționare a SI SDS au fost reglementate:

- procedurile și mecanismul de înregistrare și de evidență a datelor sistematizate, acumulate pe parcursul dezvoltării, implementării și exploatarei SI SDS;
- cerințele de protecție a datelor în procesul de colectare, acumulare, actualizare, păstrare, prelucrare;
- schimbului autorizat al datelor din SI SDS cu alte sisteme informaționale;
- responsabilitatea și împuternicirile, drepturile și obligațiile subiecților raporturilor juridice aferente documentării, utilizării și furnizării datelor stocate și gestionate prin intermediul SI SDS.

Subiecți ai raporturilor juridice aferente creării și ținerii SI SDS sunt: 1) proprietarul SI SDS; 2) posesorul SI SDS; 3) deținătorul SI SDS; 4) utilizatorii SI SDS; 5) administratorul tehnic al SI SDS, 6) furnizorii de date pentru SI SDS.

Subiecții numiți mai sus au sensul prevăzut în Conceptul SI SDS, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.604/2022. În special, punem în evidență că, în conformitate cu Conceptul nominalizat, proiectul Regulamentului de organizare și funcționare a SI SDS atribuie calitatea de posesor și deținător al SI SDS Biroului Național de Statistică, iar cea de administrator tehnic – Instituției publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

SI SDS se ține în format electronic, în modul și în condițiile prevăzute în Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și de prezentul Regulament, și conform soluțiilor tehnice prevăzute de Conceptul tehnic al SI SDS, aprobat de Guvern.

Accesul la funcționalitățile SI SDS se realizează prin intermediul rețelei globale Internet, în funcție de nivelurile de acces public și autorizat.

Integrarea SI SDS cu alte sisteme informaționale și servicii guvernamentale se realizează conform Conceptului tehnic al SI SDS, utilizând canale de schimb de date securizate, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect). Pe lângă Hotărârea Guvernului nr.604/2022, interconexiunea cu aceste sisteme în scopul consumului de date în SI SDS și în sistemul informațional de recensământ (parte a SI SDS) este reglementată de Legea nr.231/2022 privind recensământul populației și locuințelor, Hotărârea Guvernului nr.951/2022 cu privire la organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor din Republica Moldova în anul 2024, cu modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.541/2023.

Accesul la date este acordat în funcție de drepturile și rolurile specifice utilizatorilor. Fiecare categorie de utilizatori are acces la o interfață personalizată, pentru vizualizarea și gestionarea datelor, diferită de cea a altor categorii de utilizatori. Utilizatorii externi ai sistemului, autorități publice din Republica Moldova, precum și alte categorii de utilizatori de date (organizațiile societății civile, mediul academic, sectorul privat, alte categorii și publicul) au acces la informații statistice în domeniul social și demografic (rezultate din prelucrarea în scop statistic în cadrul SI SDS) în format public și de date deschise, exclusiv prin instrumente și mecanisme de diseminare statistică ale sistemului, în particular prin intermediul Băncii de Date Statistice, portalului guvernamental unic de date deschise (www.date.gov.md) sau, după caz, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

Indiferent de nivelul de acces al utilizatorului, niciun grup de acces nu posedă dreptul de a suprima direct înregistrările bazei de date. De asemenea, nu se admite modificarea directă a înregistrărilor bazei de date. Toate inserările și actualizările de date în baza de date se fac exclusiv prin intermediul unor formulare electronice specializate, cu parcurgerea completă a unor fluxuri de lucru implementate în cadrul SI SDS.

La operarea SI SDS, pentru asigurarea securității informaționale a acestuia, BNS va aplica Politica sa de securitate și va respecta cerințele Sistemului de Management al Securității Informației și protecției datelor cu caracter personal, confidențialitate, integritate și disponibilitate a informației, actualmente implementat în cadrul BNS în conformitate cu

standardele ISO/IEC 27001:2013 privind securitatea informației și ISO/IEC 27701:2019 privind protecția datelor cu caracter personal/confidențiale.

Astfel, asigurarea securității SI SDS se bazează pe o abordare sistemică, fundamentată pe analiza riscurilor de securitate asociate SI SDS, cu aplicarea legislației în vigoare și a celor mai bune practici relevante.

Responsabilitatea pentru corectitudinea și veridicitatea datelor din SI SDS aparține posesorului SI SDS. Responsabilitatea pentru corectitudinea și veridicitatea datelor din bazele de date existente până la crearea SI SDS, care au fost incluse în SI SDS, aparține deținătorilor precedenți ai acestor date. Pentru deteriorarea, falsificarea, nimicirea și alte acțiuni ilegale întreprinse asupra datelor din SI SDS, persoana responsabilă poartă răspundere juridică conform legislației.

5. Fundamentarea economico-financiară

Dezvoltarea SI SDS, implementarea și menținerea funcționalității acestuia se va efectua din contul proiectelor de asistență tehnică și în limita mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat, care urmează să fie planificate în CBTM, iar costul total al SI se estimează la aproximativ 24,3 mil. lei pentru toate modulele prevăzute în sistem, dezvoltate gradual.

În primii ani de implementare (2022-2024), dezvoltarea componentelor sistemului se va realiza din contul mijloacelor proiectelor de asistență tehnică implementate de Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA) și finanțate de India-UN Development Partnership Fund, Uniunii Europene, precum și din contul resurselor UNFPA.

Mijloacele financiare pentru un an consecutiv de mentenanță și administrare ulterioară a SI SDS urmează a fi planificate de BNS din contul bugetului de stat, iar valoarea estimată a acestora nu va depăși 10-15% din costul proiectului. În acest context, la următorul ciclu bugetar 2025-2027, BNS va înainta propunerea dată pentru a avea acoperire financiară din bugetul de stat.

De menționat că, la dezvoltarea SI SDS se va ține cont de arhitectura tehnologică, prin găzduirea sistemului pe platforma tehnologică guvernamentală comuna (MCloud), integrarea cu serviciile guvernamentale partajate relevante (MPass, MLog, MSign, etc.) și implementarea schimbului de date cu alte SI relevante prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), pentru a obține economii

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul dat este în concordanță cu legislația națională și pentru implementarea prevederilor Regulamentului privind organizarea și funcționarea SI SDS nu este necesar de modificat sau abrogat careva acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițiativa de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea SI SDS a fost plasat atât pe pagina web oficială a Biroului Național de Statistică (www.statistica.gov.md), la rubrica *Transparența în procesul decizional*, cât și pe portalul www.particip.gov.md.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art.35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul hotărârii nu cade sub incidența expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate, în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Director general

Oleg CARA